

Mezőgazdasági számlarendszer, 2011

A tartalomból

1 Összefoglalás

1 A termelés főbb jellemzői

1 A kibocsátás értéke és összetétele

2 A kibocsátott érték és volumen változása az előző évhez viszonyítva

2 Folyó termelőfelhasználás és bruttó hozzáadott érték

3 A jövedelemszámlák és a jövedelmezőséget befolyásoló tényezők

4 Regionális mezőgazdasági számlarendszer, 2010

5 A mezőgazdaság jövedelmezősége az Európai Unió tagországaiban

Összefoglalás

Mezőgazdaságunk 2011. évi teljes bruttó kibocsátása folyó áron 29%-os növekedés eredményeként először haladta meg a 2 ezer milliárd forintot. A létrehozott mezőgazdasági termékek és szolgáltatások értékének jelentős növekedését a volumenek és a termelői árak együttes emelkedése tette lehetővé, ugyanis az előző évinél nagyobb termés iránt élénk bel- és külszíni kereslet mutatkozott.

A termelési folyamat során felhasznált ráfordítások (folyó termelőfelhasználás) volumene a kibocsátással párhuzamosan 3%-kal nőtt, ezen belül az energia ráfordítás 4, a műtrágyáké és talajjavítószereké 12%-kal emelkedett, az állati takarmány felhasználása viszont 5%-kal elmaradt az előző évitől.

A nettó vállalkozói jövedelem folyó alapon 85%-kal nőtt 2010-hez képest, közel 670 milliárd forint volt. Míg 2009-ben ez a jövedelem a termelési támogatások összegétől is elmaradt és 2010-ben is csak éppen meghaladta azt, 2011-ben 256 milliárd forint aktívumot mutatott a kettő különbsége. A mezőgazdaság munkaerő-felhasználása éves munkaerőegységben (ÉME) kifejezve közel 432 ezer fő volt. A mezőgazdaság munkaerő-ráfordítása a megelőző évekhez hasonlóan tovább csökkent: A nem fizetettek munkavégzése 329 ezer, a fizetett alkalmazottaké közel 103 ezer fő éves munkájaként volt kifejezhető.

A mezőgazdasági termelési tényezők éves munkaerőegységre jutó reáljöveldelme („A” mutató) az előző évi 18%-os növekedés után 2011-ben kiugróan, 48%-kal emelkedett tovább. Ezzel hazánkat egyedül Románia előzi meg a tagországok közül. Az Európai Unió tagországaiban az előzetes adatok szerint átlagosan 7%-kal emelkedett a mezőgazdasági munka jövedelmezősége.

A termelés főbb jellemzői

A termelési számla forrásoldalának, a kibocsátás értékének és volumenváltozásának megállapítását a **hozamok természetes megfigyelése** alapozza meg.

2011-ben a növényi termékek termelése jelentősen bővült, amely súlyának köszönhetően nagyban befolyásolta az agrárium teljesítményét. Az állatállomány ezzel szemben tovább csökkent, a korábbi évek trendje érvényesült. A 2011-es év eredményességéhez összességében nagyban hozzájárult az előző két év gyengébb teljesítménye is.

Gabonából 2,7 millió hektárról 13,7 millió tonnát (az előző évinél 3%-kal nagyobb területről 12%-kal többet) takarítottak be. Napraforgóból és repceből együttesen közel 813 ezer hektáron 1,9 millió tonna termelt. Az előbbi területe és mennyisége is jelentősen emelkedett, az utóbbit azonban kisebb területen vetették el a kedvezőtlen időjárás miatt, így a termés is kissé elmaradt az előző évitől. Cukorrépából 15 ezer hektáron mintegy 856 ezer tonnát takarítottak be, az előzetes becslésektől eltérően 5%-os termésbővülés következett be.

Burgonyából 600 ezer tonna, zöldségfélékéből pedig 1,4 millió tonna termelt, az előző évinél 23, illetve 29%-kal többet takarítottak be. A gyümölcs mennyisége – nagyrészt a tavaszi fagyok hatására – az előző évitől 33%-kal maradt el, mintegy 513 ezer tonna volt. A rendkívül gyenge 2010-es év után a szőlőtermés 53%-kal nőtt 2011-ben (450 ezer tonna), az előállított bor mennyisége pedig 61%-kal gyarapodott.

A szarvasmarhák száma – a 2011. december 1-jei összeírás adatai szerint – valamelyest stabilizálódott, a gazdaságok 698 ezer darabot tartottak, az egy évvel korábbihoz képest 2%-kal nőtt az állomány. A sertésállomány 3032 ezer, a baromfiállomány 41,7 millió darab volt, előbbi 4, utóbbi 1%-kal kisebb, mint 2010 decemberében.

A vágóállat mennyisége nem változott jelentősen 2011-ben, összesen valamivel több, mint 1,3 millió tonnát termeltek az állattartók. A vágósertés 2%-os csökkenését (544 ezer tonna), a vágóbaromfi ugyanilyen mértékű emelkedése (664 ezer tonna) ellensúlyozta. A főbb állati termékek közül tehéntejből 1668 millió litert termeltek, ami 2%-os bővülést jelent 2010-hez képest. A tyúktojás előállítását viszont 10%-kal esett vissza, összesen 2458 millió darabot termeltek az év során.

A kibocsátás értéke és összetétele

A mezőgazdasági számlarendszer (MSZR) alapján a mezőgazdaság **teljes bruttó kibocsátása** folyó alapon összességében 2168 milliárd forint volt 2011-ben, ami 29%-kal – 482 milliárddal – több az előző évinél.

Növénytermesztési és kertészeti termékekből folyó alapon 1306 milliárd forint bruttó kibocsátás keletkezett 2011-ben, 349 milliárddal több, mint 2010-ben, ami a termelői árak és a volumen együttes emelkedéséből adódik. Gabonából 667 milliárd, ipari növényekből 259 milliárd forint volt a kibocsátott érték. Az ipari növények közül a jelentős súlyt képviselő napraforgó kibocsátása 81%-kal emelkedett. Friss zöldségekből 128

¹Egy ÉME egyenlő egy, a mezőgazdaságban főállásban foglalkoztatott személy által a gazdaságban egy év alatt ledolgozott idő mennyiségével. Ez a számbavétel a töredékidőben, illetve a szezonálisan végzett munkát is figyelembe veszi.

milliárd, friss gyümölcsökből, szőlőből és borból 123 milliárd forint került kibocsátásra 2011-ben a termelőktől.

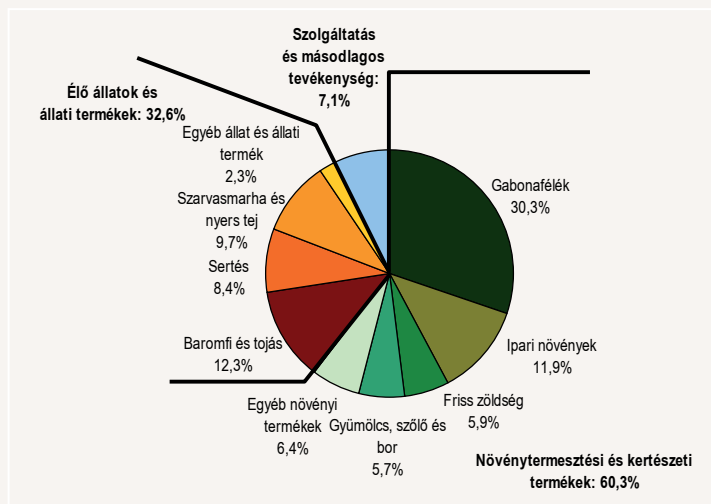
Az élő állatok és állati termékek bruttó kibocsátása 708 milliárd forint volt, ami 18%-os emelkedést jelent az előző évhez képest. Az élő (zömmel vágó-) állatok kibocsátása 491 (ezen belül a sertésé 182, a baromfié 218) milliárd forintot tett ki. A szerényebb súlyt képviselő szarvasmarha kibocsátási értéke 76%-os emelkedésnek köszönhetően mintegy 65 milliárd forinttal járult hozzá az ágazat összteljesítményéhez. Az állati termékek kibocsátása 216 (közülük a tejé 145, a tyúktojásé 49) milliárd forint volt 2011-ben.

A termelőknek nyújtott **mezőgazdasági szolgáltatások** 2011-ben 106 milliárd, a nem elkülöníthető nem mezőgazdasági **másodlagos tevékenységek** 48 milliárd forintos értéket képviseltek.

A mezőgazdaság teljes kibocsátásán belül a növénytermesztés részaránya meghaladta a 60%-ot, az élő állatok és állati termékek súlya pedig alig 33%-ra csökkent. Ez utóbbi aránya utoljára 2008-ban volt hasonlóan alacsony, amikor a szintén kiemelkedő terméseredmények a növénytermesztés túlsúlyát fokozták. A gabonafélék és az ipari növények részesedése 36-ról 42 százalékpontra nőtt, az állattartáson belül viszont egyedül a szarvasmarha és a nyers tej együttes aránya nőtt a kibocsátáson belül.

1. ábra

A bruttó kibocsátás megoszlása, 2011 (folyó alapon)

A kibocsátott érték és volumen változása az előző évihez viszonyítva

A **mezőgazdaság teljes bruttó kibocsátásának volumene** (előző évi áron számított értéke) 2011-ben **közel 11%-kal**, folyó alapon számított értéke pedig **29%-kal nőtt**. Az érték ilyen arányú emelkedése a volumennel egy irányba mozgó árakkal magyarázható.

A **növénytermesztési és kertészeti termékeknél** 2011-ben a volumen 16%-kal bővült az előző évi szinthez képest, a folyó áras érték pedig 36%-kal nőtt. A gabonafélék 13%-os volumennövekedése és a 28%-os termelői ár-emelkedés hatására az ágazat kibocsátási értéke 45%-kal növekedett 2010-hez képest.

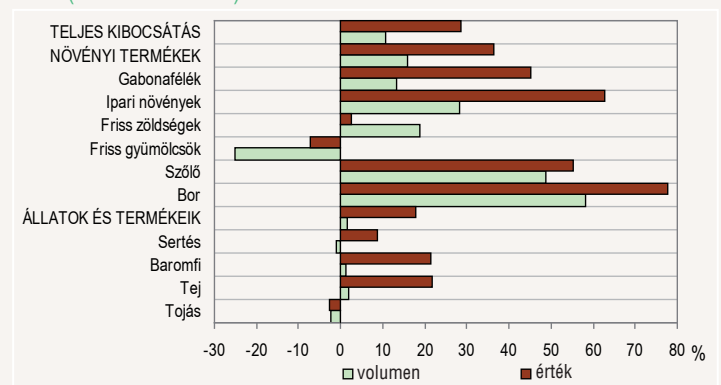
A friss gyümölcsök jelentős volumencsökkenését az árak emelkedése sem tudta kiegyenlíteni, így értéke is csökkent. A friss zöldségek volumenének növekedését árcsökkenés kísérte, értéke így is 2%-kal emelkedett. A szőlő és a bor megnövekedett mennyiségét a termelők magasabb piaci áron értékesítették, így értékük látványosan emelkedett, ami azonban az előző évi rendkívül gyenge eredménnyel is magyarázható.

Az **élő állatok és az állati termékek** termelése évek óta csökken. Az állattartásból származó bruttó kibocsátás volumene 2003 óta először emelkedett mérsékelten (1,5%), a termelői árak növekedése azonban az értéket 18%-kal emelte. A sertés és tojás kibocsátás volumene 1, illetve 2%-kal csökkent, előbbi értéke nőtt, utóbbi azonban visszaesett. A tej- és baromfikibocsátás értékének növekedését összességében a mindkét termékcsoporthoz vonatkozó 20%-os termelői ár-emelkedés magyarázza.

A más termelőknek végzett **mezőgazdasági szolgáltatások** volumene 10, a gazdaságokban nem elkülöníthető nem mezőgazdasági **másodlagos tevékenységeké** 30%-kal emelkedett 2011-ben.

2. ábra

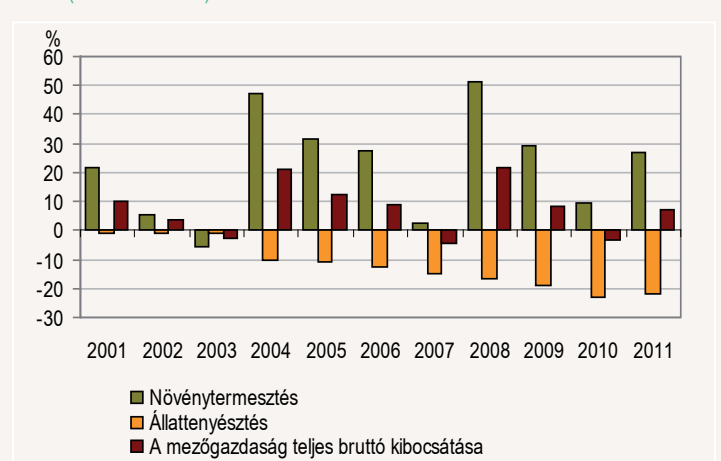
A kibocsátás érték- és volumenváltozása, 2011 (előző év = 100%)

A mezőgazdaság kibocsátása az elmúlt években rendszerint a növénytermesztéssel azonos irányban változott, így mindössze 2001-ben, 2004-ben, 2008-ban és 2011-ben múlta felül az előző évi szintet. A növénytermesztés évenkénti nagymértékű ingadozását alapvetően a gabonafélék és az olajos magvak időjárási tényezőktől függő, igen eltérő termésátlagai okozták, mivel a termelési szerkezet csak kismértékben módosult. 2011-ben a kibocsátás volumene az előző évhez képest kedvezően alakult, azonban a 2000. évi bázishoz viszonyítva a teljesítmény nem kiemelkedő, növekedése mindössze 6%-os. Ezen belül az állattenyésztés kibocsátásának volumene az EU csatlakozás óta rendre az előző évi alatt maradt, minimális javulás 2011-ben mutatkozik. Az állattenyésztés jövedelmezősége visszaesett, mert a termelési költségek növekedését csak részben ellentételezte az élő állatok és állati termékek lassabban emelkedő árszintje. (Az EU-csatlakozást követően a hús és húskészítmények, tejtermékek fokozódó importja is mérsékelte az árnövekedést.)

3. ábra

A bruttó kibocsátás volumenének változása (2000 = 100%)

Folyó termelőfelhasználás és bruttó hozzáadott érték

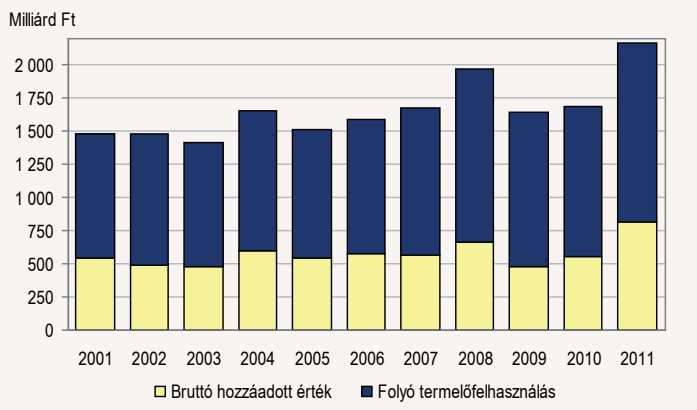
A kibocsátás hozzáadott értékének megítéléséhez a termelési számla felhasználás oldalán el kell számolni a ráfordításokat. A mezőgazdasági termékek előállítására és a szolgáltatások nyújtására fordított **folyó termelőfelhasználás** 1351 milliárd forint volt (piaci beszerzési áron) 2011-ben, 209 milliárddal több, mint az előző évben.

A ráfordítások volumene 3%-kal bővült 2010-hez képest. A változásban a jelentősebb tételek közül az energia- 4, a műtrágya- és növényvédőszerfelhasználás 12%-kal nőtt, míg a takarmányok volumene 5%-kal visszaesett. Az igénybe vett mezőgazdasági szolgáltatások, valamint a felhasznált egyéb termékek és szolgáltatások volumene 10, illetve 7%-kal bővült.

A folyó áron mért kibocsátás növekedése jóval meghaladta a folyó termelőfelhasználását, így a különbözettékként kapott bruttó hozzáadott érték kiugróan, 50%-kal emelkedett, 817 milliárd forint volt 2011-ben. A teljes kibocsátáson belül a bruttó hozzáadott érték aránya 2000-ben még 39% volt, azóta sem érte el az ágazat ezt a szintet. Az érték 2009-ben és 2010-ben csupán 29, illetve 32% volt, 2011-ben azonban elérte a 38%-ot.

4. ábra

A kibocsátás összetétele folyó alapon

A jövedelemszámlák és a jövedelmezőséget befolyásoló tényezők

A jövedelmek forrásaként az 5. ábra bemutatja a bruttó hozzáadott értéket és a jövedelmet növelő egyéb tételeket. (A termelői áras bruttó hozzáadott értéket a terméktámogatások egészítik ki alapárásra, az egyéb termelési támogatások – termelési adókkal csökkentett – összege a kibocsátásban nem szerepel, közvetlenül a jövedelmet növeli.)

A **termelési támogatások** nettó összege (a közvetlen terméktámogatásokat is beleértve) az EU-csatlakozás előtt évről évre csupán kissé növekedett – 2004-ben két és félszeresére emelkedett –, azóta is egyre magasabb volt, 2011-ben 434 milliárd forintot ért el, 18%-kal emelkedett az előző évhez képest. Az EU agrárpolitikájának megfelelően a támogatásokon belül a termékhez köthető (ezáltal a bruttó hozzáadott értéket növelő) hányad a 2004.

évi 45-ről 2010-ig 5%-ra esett vissza, 2011-ben 6% volt. A növekvő arányú, termékhez nem köthető egyéb (például földalapú, vidékfejlesztési) támogatások a termelési tényezők jövedelmét gyarapítják.

Az 5. ábrán a felhasználás oldalon szerepel a termelési folyamat során elhasználandó állóeszközök pótlására, az értékcsökkenésre elszámolt összeg. A bruttó hozzáadott érték és az értékcsökkenés különbözete a jövedelmek keletkezésének forrása.

Az MSZR előírásainak megfelelően kimutatott jövedelem fogalmilag és tartalmilag is eltér a köznapi életben használatostól. Egyrészt azért, mert eredményszemléletű, vagyis az adott elszámolási időszakhoz köthető, függetlenül attól, hogy a bevételek egy része pénzügyileg csak későbbi időpontban realizálódik. Másrészt pedig azért, mert azt a jövedelmet is tartalmazza, amelyhez a saját termelésű mezőgazdasági termékek (illetve házilagos feldolgozásukkal előállított élelmiszerek) fogyasztása juttatja a háztartást.

A **termelési tényezők** (felhasznált föld, tőke, munkaerő) **jövedelme** az elmúlt években főként a növénytermesztés hozamaitól és termékárától függően változott, ami a vállalkozói jövedelem alakulását is nagyban befolyásolja. Ezzel szemben a költségek (munkadíj, bérleti díj és kamat) kevésbé ingadozik. Az EU-csatlakozás utáni növekedésben a kedvező termékek mellett a korábbinál jóval nagyobb összegű támogatásoknak volt meghatározó szerepe. A termelési tényezők jövedelme 2011-ben 966 milliárdra emelkedett, 49%-kal múlta felül az előző évit.

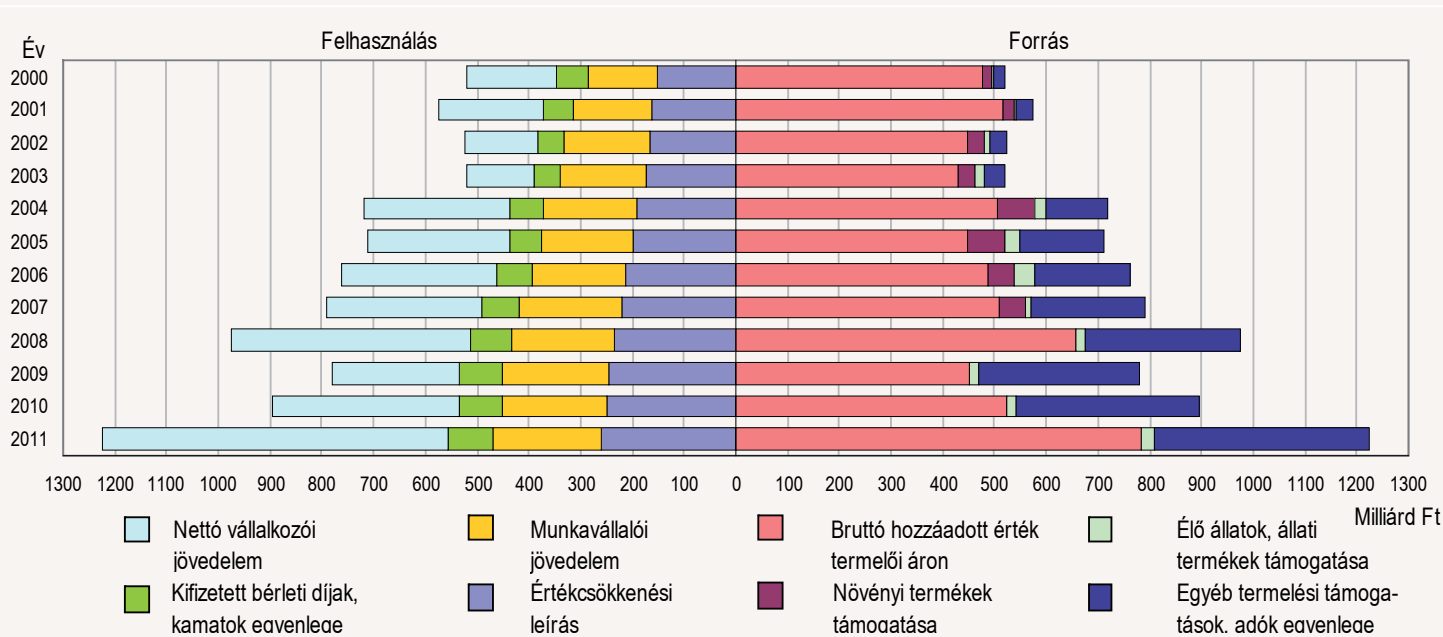
A **nettó vállalkozói jövedelem** vegyes típusú, mert a gazdálkodó és családja (a nem fizetett munkaerő) munkájának ellenértékét és a gazdasághoz tartozó föld és tőke hozadékát együttesen mutatja. A nettó vállalkozói jövedelem a 2009-es látványos visszaesést követően ismét növekedett, a kibocsátás bővülésének hatására. 2011-ben értéke drasztikusan (85%-kal) emelkedett, megközelítette a 670 milliárd forintot.

Az elmúlt években a mezőgazdasági vállalkozók jövedelmén belül megnőtt a fokozódó támogatások aránya. A két bő termésű évben, 2004-ben és 2008-ban a jövedelem egynegyeddel magasabb volt a támogatások összegénél, 2009-ben viszont szinte ugyanennyivel alacsonyabb. Míg 2010-ben éppen csak meghaladta azt, 2011-ben közel 256 milliárd forint aktívumot ért el.

A mezőgazdaság élőmunka-felhasználása közel 432 ezer fő volt éves munkaerőegységben (ÉME) kifejezve, 2%-kal mérséklődött 2010-hez képest. A munkaerő-felhasználás hosszú ideje csökkenő tendenciájú, a gazdaságok száma folyamatosan fogyatkozik, egyre kevesebb háztartás foglalkozik

5. ábra

A jövedelem forrásai és felhasználása

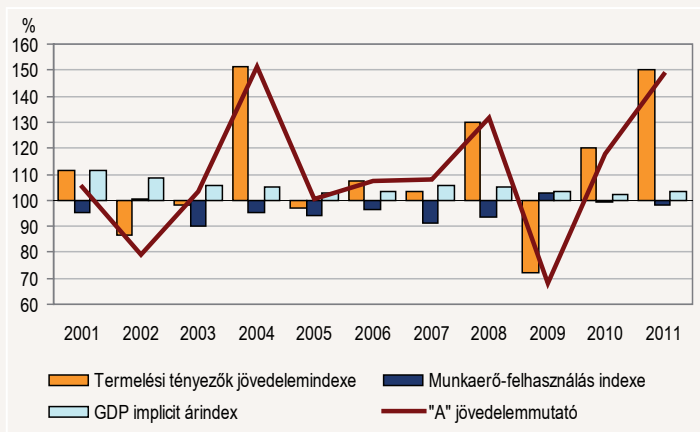

mezőgazdasági termeléssel. A fizetett munkaerő ráfordítása megelőző 3 évben stagnált, 2011-ben 2%-os csökkenés után közel 103 ezer fő volt éves munkaerőegységben. A nem fizetett munkaerő ugyanilyen arányban csökkent, 2011-ben 329 ezer főállású személynek megfelelő munkamennyiséget végeztek a segítő családtagok. A mezőgazdasági termelők 2011-ben 211 milliárd forintot fizettek ki munkavállalóiknak, 5%-kal többet, mint az előző évben.

Az MSZR adatai alapján 2011-ben számottevően, 48%-kal nőtt az egy teljes munkaidős dolgozóra jutó, mezőgazdasági tevékenységből származó reáljödvelem („A” mutató). A termelési tényezők jövedelmezősége a jelentősen magasabb kibocsátási érték (növekvő volumen és ár) hatásaként nőtt.

6. ábra

Az „A” jövedelemmutató és tényezőinek változása (előző év = 100%)

Az „A” mutatót 2005. évi bázisra számolva is azt tapasztaljuk, hogy a mezőgazdasági munka jövedelmezősége erősen ingadozik, elsősorban a növénytermesztés hozamának függvényében. A gyenge termés utoljára 2009-ben vetette vissza a bázis szintjére a mutatót, 2011-ben azonban 81%-kal haladta meg az öt évvel korábbi értéket.

Regionális mezőgazdasági számlarendszer, 2010

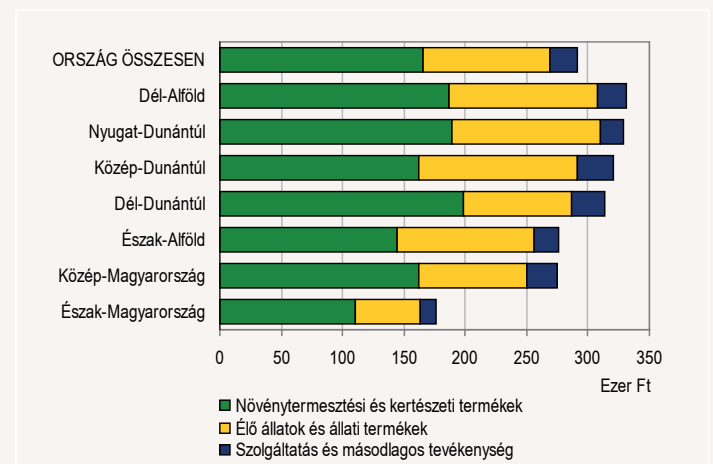
Az MSZR összeállításakor az Eurostat igényének megfelelően az egy évvel korábbi adatok alapján kell regionális megbontást készíteni. A mezőgazdaság kibocsátása 2010-ben folyó alapon kismértékben meghaladta az előző évit. A kibocsátás volumene bár számottevően csökkent, ezt a termelői árak jelentős emelkedése kompenzálta.

A tervezési statisztikai régiók mezőgazdasági területének nagysága és termelési adottságai igen eltérőek, így kibocsátásuk is egyenlőtlen képet mutat. Mezőgazdasági területénél számottevően magasabb aránnyal részesedett az országos gabona- és ipari növény kibocsátásból Dél-Dunántúl, a kertészeti termék-, szőlő-, bor- és gyümölcskibocsátásból Közép-Magyarország, Észak-Magyarország és Dél-Alföld, az élő állatok és állati termékek kibocsátásából Dél-Alföld, valamint Közép- és Nyugat-Dunántúl. A területileg legnagyobb alföldi régiók szerepe kiemelkedő a mezőgazdasági termelésben: Észak- és Dél-Alföld folyó alapon a teljes kibocsátás 46%-át teszi ki, ezzel szemben a kis területű Közép-Magyarországról csupán 6, a hegyvidékekkel tarkított Észak-Magyarországról pedig 8%-a származott 2010-ben.

A kibocsátáshoz hasonlóan az alföldi régiókban és Dél-Dunántúlon volt a legmagasabb a termelési tényezők jövedelme és a vállalkozói jövedelem, e tekintetben Dél-Alföld súlya saját kibocsátásához viszonyítva is kiemelkedik. Az egy hektár mezőgazdasági területre jutó kibocsátás, vagyis a termelési intenzitás is jelentősen különbözik az ország egyes térségeiben. Országos átlag feletti intenzitást Dél-Alföld és a Dunántúl mutatott 2010-ben, az átlagostól nagymértékben az előző évhez hasonlóan Észak-Magyarország mezőgazdasága maradt el.

7. ábra

A mezőgazdasági termelés intenzitása régióként, 2010 (egy hektár mezőgazdasági területre jutó kibocsátás alapján)

Az intenzitás országos értéke 3%-kal emelkedett 2009-hez képest. A rangsor elején álló régiókban nőtt az intenzitás (a Dunántúlon átlagon felül), míg a legalacsonyabb értékkel rendelkező három régióban stagnált vagy vissza-

1. tábla

A termékcsoportonkénti kibocsátás és a jövedelem megoszlása régióként, 2010 (ország összesen = 100,0)

Megnevezés	Közép-Magyarország	Közép-Dunántúl	Nyugat-Dunántúl	Dél-Dunántúl	Észak-Magyarország	Észak-Alföld	Dél-Alföld
Növénytermesztési és kertészeti termékek	6,7	10,7	12,1	17,3	8,5	19,0	25,6
Ezen belül:							
gabona	5,1	13,7	13,5	23,9	6,3	16,7	20,7
ipari növény	5,8	12,9	13,2	17,1	11,5	18,5	20,9
kertészet, gyümölcs, szőlő, bor	9,0	4,6	8,3	8,6	10,8	22,4	36,2
Élő állatok és állati termékek	5,8	13,6	12,3	12,1	6,5	23,2	26,4
Szolgáltatás és másodlagos tevékenység	7,5	14,5	9,3	18,1	7,2	19,3	24,0
Mezőgazdasági kibocsátás	6,5	12,0	12,0	15,5	7,7	20,5	25,8
Mezőgazdasági terület	7,0	11,2	10,9	14,8	11,4	22,1	22,8
Termelési tényezők jövedelme	6,4	12,6	11,4	14,6	7,5	20,0	27,4
Nettó vállalkozói jövedelem	6,4	13,0	10,9	13,9	7,4	19,7	28,6

esett. Jelentős átrendeződés nem történt az egyes térségek között, az amúgy is előnnyel bíró régiókban nőtt az intenzitás, ami a különbségek emelkedéséhez vezetett.

A növénytermesztés intenzitása 6%-kal emelkedett országosan, Nyugat- és Közép-Dunántúlon az átlagot jóval meghaladó mértékben, 20, illetve 21%-kal. Az állattartás intenzitása nem változott az előző évhez képest, azonban amíg a nagy intenzitású régiók közül Dél-Alföldön valamelyest emelkedett, Közép- és Nyugat-Dunántúlon visszaesett ez az érték. Összességében a mezőgazdasági termelés évről évre változó feltételeihez azok a területek alkalmazkodnak legjobban, amelyek valamilyen termékcsoport előállításában jobb adottságokkal rendelkeznek.

A mezőgazdaság jövedelmezősége az Európai Unió tagországaiban

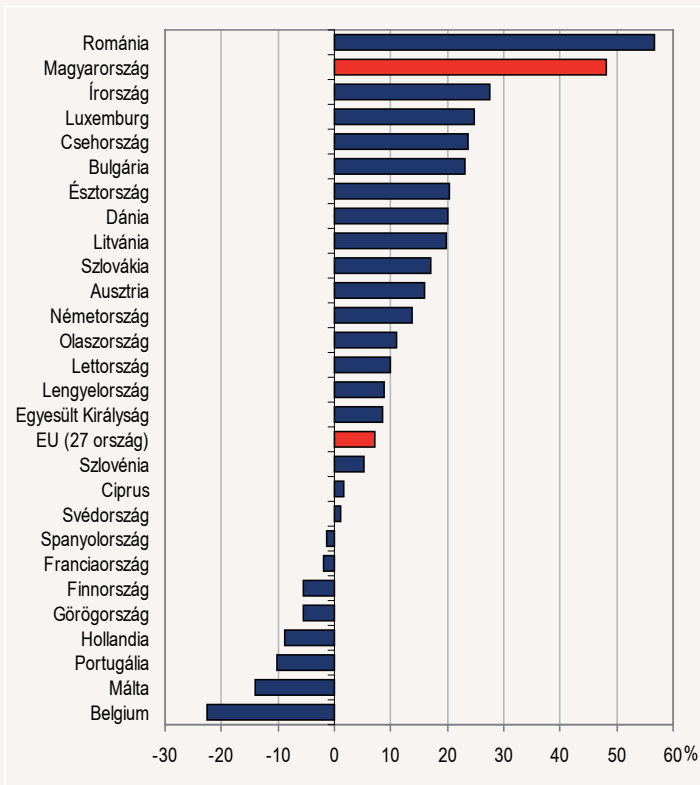
A mezőgazdaságból élők jövedelmi helyzetének stabilizálása az uniós célok között kezdettől fogva kiemelt jelentőségű. Az Európai Unió statisztikájában a leggyakrabban az „A” jövedelemmutatót használják összehasonlításra. A mutató a mezőgazdaság tényezőköltésén számított nettó reál hozzáadott értékét (tényezőjövdelem) fejezi ki, a munkaerő-ráfordításra vetítve.

A mezőgazdaság jövedelmezősége 2011-ben, az előzetes adatok alapján 7%-kal emelkedett a közösségben, mivel a kibocsátás bővülése mellett a munkaerő-ráfordítás csökkent. A kibocsátási érték a növénytermesztésben 7, míg az állattenyésztésben 8%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. Az emelkedésben az 5%-os átlagos termelőiár-emelkedés mellett a mérsékelt (2%-os) volumenbővülés is közrejátszott. Az unió 55 milliárd euró támogatást fizetett ki a gazdáknak 2011-ben, ami a termelési tényezők jövedelmének 39%-át teszi ki. Az „A” mutató növekedésében hazánkat csak Románia előzte meg (56,8), de a Magyarország után következő Írországban, Luxemburgban, Csehország és Bulgáriában is jelentős volt az emelkedés. Nyolc országban az „A” mutató a jövedelmezőség visszaesését jelzi, ezek közül Belgiumban, Máltán, Portugáliában és Hollandiában jelentős mérséklődés volt.

A magyar mezőgazdaság termelékenységése — az EU-hoz néhány éve csatlakozó tagok többségéhez hasonlóan — a csatlakozást megelőzően és azt követően is erőteljesebben ingadozott, mint a régi (EU-15) tagállamokban. Mezőgazdasági jövedelmünk főként azért hullámzik, mert a termelési szerkezetben erős túlsúlyba került a szántóföldinövény-termesztés, és a változékony időjárás miatt a szántóföldi növények termésbiztonsága egyenetlen. Az Európai Unió egészét tekintve a növénytermesztés közel 53, az állattenyésztés pedig 40%-át teszi ki a kibocsátásnak, ami valamivel kiegyensúlyozottabb, mint hazánkban. A bizonytalanságot tovább fokozza a termelői árak nagyarányú ingadozása, ami követi a világpiaci folyamatokat.

8. ábra

A mezőgazdaság egységnyi munkaerőre jutó reáljövdelmének változása („A” mutató), 2011^{a)}

a) Előzetes adat. Magyarország esetében végleges adat.

Forrás: Eurostat

További információk, adatok (linkek):

[Módszertan](#)

[Táblázatok](#)

[Kapcsolódó kiadványok](#)

Elérhetőségek:

Zsolt.Andrasi@ksh.hu Telefon: (+36-1) 345-6885

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu